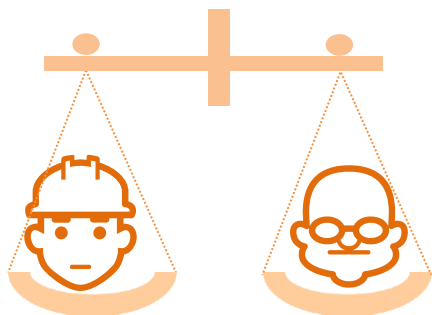

PRAWO TO PODSTAWA

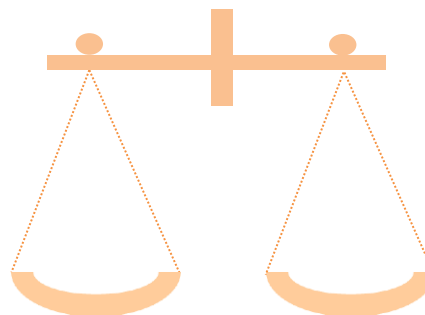

PAMIĘTAJMY!

Sędzia ma orzekać tylko i wyłącznie w oparciu o:

1. Konstytucję,
  2. ustawy,
- zgodnie z własnym sumieniem, wskazaniem wiedzy i doświadczeniem życiowym.

Masz pytania?

Skontaktuj się z nami:

Rzecznik Praw Obywatelskich:

800 676 676

(bezpłatna infolinia)
www.rpo.gov.pl

THEMIS
STOWARZYSZENIE SĘDZIÓW

Stowarzyszenie Sędziów THEMIS

mail: stowarzyszenie@themis-sedziowie.eu

Prawo jest dla ludzi!

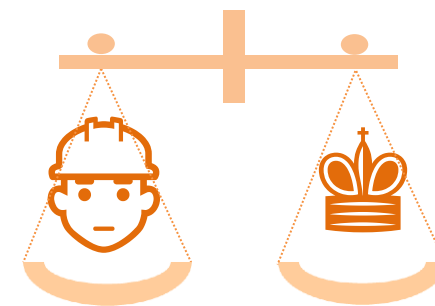
NIEZAWISŁOŚĆ SĄDU

Niezawisły sąd i króla się nie boi!

Gdy król pruski Fryderyk Wielki powiększał park przy swoim pałacu, chciał kupić sąsiadujący młyn. Ale właściciel nie chciał go sprzedać. Król zagroził więc wywłaszczeniem. Młynarz na to: „Są jeszcze sądy w Berlinie!”

Młynarz znał zasadę niezawisłości. Wiedział, że sąd nie będzie patrzył na to, kto się z kim spiera, ale oceni, czy zgodnie z prawem można komuś zabrać młyn. Nie można. Kropka.

Król miał być z zachowania młynarza zadowolony. Bo choć nie załatwił sprawy młyna, to zobaczył, że jego państwo dobrze działa. Sąd niezależny od władzy to podstawa.

NIEZAWISŁOŚĆ

Zasada niezawisłości zapisana jest w polskiej Konstytucji.
To chroni nasze prawa.

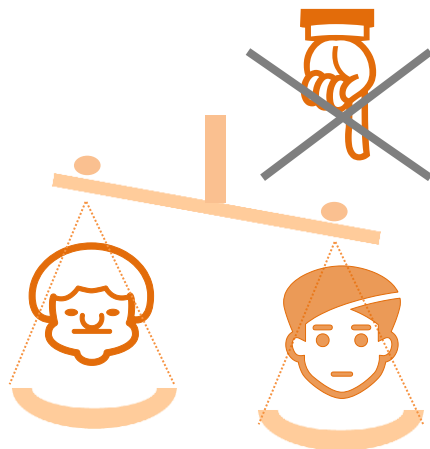

Zasada niezawisłości sędziowskiej jest prosta: sędzia nie może się bać, że z jego wyroku będzie niezadowolona władza (np. przełożony, ważny kolega albo minister).

Zasada niezawisłości wprowadzona została po to, by nikt nie musiał się bać, że ktoś ze znajomościami postraszy sędziego wyrzuceniem z pracy, pozbawieniem emerytury, przeniesieniem na drugi kraniec kraju, albo zatrzymaniem.

TO PODSTAWA

Żeby sąd był niezawisły...

...sędziego nie można:

- zatrzymać ani aresztować (bez odebrania immunitetu)
- usunąć z urzędu
- tak po prostu przenieść na inne stanowisko lub do innej siedziby

I GWARANCJA PRAW

Obowiązki sędziego

Zasada niezawisłości nakłada na sędziego liczne ograniczenia.

Sędzia nie może dodatkowo zarabiać, nawet w stanie spoczynku (może tylko uczyć lub pracować naukowo).

Sędzia nie może dostawać wynagrodzenia za nadgodziny, choć często musi dłużej pracować.

Sędzia nie może należeć do partii ani związków zawodowych.

Sędzia nie może spotykać się z kim chce i gdzie chce - zawsze musi dbać o godność urzędu.

Środowisko sędziowskie musi dbać o **wysokie standardy etyczne**